

Zeebrugge (zie tabel 15 C)

Links voor de Sint-Donaaskerk in Zeebrugge staat een gedenksteen met een kruis voor de militaire slachtoffers uit de Eerste en de Tweede Wereldoorlog (figuur 66).

Figuur 66. Gedenksteen voor de militaire slachtoffers van WO I en WO II, Zeebrugge, Sint-Donaasstraat - © Geschied- en Heemkundige Kring Sint-Guthago

Dit rechthoekige hardstenen monument staat op een klein podium en bestaat uit een hogeropgaand middendeel en twee rechthoekige zijpanelen. Tegen het middendeel staat een groot houten kruis met daarop een zwaard met de punt naar beneden gericht. Het kruis is afgedekt met een zinken zadeldakje. Op het linker zijpaneel staat het beschilderde wapenschild van Brugge met daaronder de namen, alfabetisch gerangschikt, en "1914-1918", in uitgehouwen vergulde letters. Op het rechterzijpaneel staan onder het beschilderde Belgische wapenschild de namen van de slachtoffers van 1940-1945.

De beide zijpanelen zijn vermoedelijk twee gedenkplaten die oorspronkelijk binnen de kerk geplaatst waren en die onthuld werden op 22 augustus 1920.

Tijdens de Brugse gemeenteraad van 31 juli 1920 werd de toelage van 1.500 fr. die de stad wilde toekennen voor het plaatsen van deze gedenkplaten besproken.

De liberale oppositie maakte voorbehoud omwille van het feit dat deze stenen binnen de kerk werden geplaatst, wat de gevoeligheid van andersdenkenden kon storen. Het antwoord van de burgemeester hierop was dat deze plaats werd verkozen om de stenen te beschermen tegen de natuurelementen²⁵⁵.

Het zwaard is waarschijnlijk afkomstig van het vroegere Saint-George's Day Memorial dat na 1942 was opgericht maar werd afgebroken bij de bouw van de nieuwe havengeul²⁵⁶.

Het monument maakt deel uit van het als bouwkundig erfgoed vastgestelde "Zeebrugge Churchyard met het Zeebrugge Memorial en het gemeentelijk oorlogsgedenkteken van Zeebrugge". Deze vaststelling is geldig sinds 14 september 2009. Dit bouwkundig erfgoed is ook beschermd als monument "Zeebrugge Churchyard met het Zeebrugge Memorial en oorlogsmonument" sinds 22 januari 2009²⁵⁷.

Negen overleden soldaten staan vermeld op het monument te Zeebrugge, gelegen in de Sint-Donaasstraat, links voor de Sint-Donaaskerk. De gemiddelde leeftijd was 26 jaar, de oudste 40 jaar en de jongste 16 jaar. Frans Torreele, geboren te Nieuwpoort op 22 februari 1898 en wonende te Zeebrugge. Als zestienjarige werd hij beroepsvrijwilliger in maart 1914. Als korporaal bij het 4de linieregiment nam hij deel aan de slag bij Halen waar hij sneuvelde op 12 augustus 1914. Zijn graf bevindt zich op de militaire begraafplaats te Halen, nummer 52.

Zeven militairen waren ongehuwd. Zes overleden in België, drie in Frankrijk. Vijf stierven in 1917, twee in 1916, één in 1914 en 1915. Zes hebben hun verwondingen niet overleefd, twee werden gevelde door ziekte.

Drie slachtoffers behoorden tot het 4de linieregiment, de rest was verspreid over verschillende eenheden. De overledenen waren zes miliciens, twee oorlogsvrijwilliger, en één beroepsvrijwilliger.

Twee burgers uit Zeebrugge werden gedood op 12 mei 1917, zes op 8 mei 1918 en vier op zestien mei 1918, voornamelijk door bombardementen en/of beschietingen.

²⁵⁵ JACOBS M., Zij die vielen als helden..., deel 2, o.c., p.456

²⁵⁶ JACOBS M., Zij die vielen als helden..., deel 2, o.c., p.453 en 456; DECOODT Hannelore, s.d.: Zeebrugge Churchyard met het Zeebrugge Memorial en oorlogsmonument [online], <https://id.erfgoed.net/teksten/128947> (geraadpleegd op 15 augustus 2018)

²⁵⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Zeebrugge Churchyard met het Zeebrugge Memorial en oorlogsmonument [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/79956> (geraadpleegd op 15 augustus 2018)